Xarxes socials en l'àmbit universitari: aplicació a l'aprenentatge, orientació i inserció laboral dels estudiants i la difusió del coneixement acadèmic i científic a la societat

Proposta de projecte per la convocatòria d'ajuts a la recerca RecerCaixa 2012

Institut de Dret i Tecnologia Universitat Autònoma de Barcelona
Àrea de Planificació de Sistemes d'Informació Direcció de Tecnologies de la Informació i la Comunicació Universitat Autònoma de Barcelona
Patatabrava.com

Joaquim Campuzano i Juan Antonio Martínez
APSI
Universitat Autònoma de Barcelona

OBJECTIUS DEL PROJECTE

1. ESTUDIAR I ANALITZAR ELS ASPECTES DE LES XARXES SOCIALS UNIVERSITÀRIES (XSU) QUE POSSIBILITEN LA CREACIÓ I MANTENIMENT DE CAPITAL SOCIAL

2. CONSTRUIR UNA XARXA SOCIAL VIRTUAL QUE S'INTEGRI AMB LES EINES COMUNICATIVES DE LA PLATAFORMA DOCENT DEL CAMPUS VIRTUAL DE LA UAB I AMB LES XARXES SOCIALS VIRTUALS GENERALISTES

3. FEDERAR CONTINGUTS ACADÈMICS FORMALS AMB LES EINES DE DOCÈNCIA VIRTUAL PER A POSAR-LOS A L'ABAST DE LA XSU

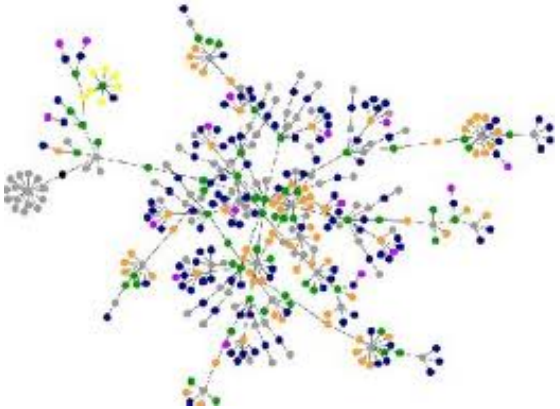
4. FEDERAR CONTINGUTS, RECURSOS I INFORMACIÓ NO-FORMAL I INFORMAL AMB LES EINES DE DOCÈNCIA VIRTUAL PER A POSAR-LOS A L'ABAST DE LA XSU

5. UTILITZAR LES XARXES SOCIALS PER DIFONDRE I POTENCIAR ELS RESULTATS D'INVESTIGACIÓ

DEFINICIÓ DE XARXA SOCIAL

Les xarxes socials són estructures socials compostes de grups de persones (entitats, organitzacions, etc), les quals estan connectades per un o diversos tipus de relacions, com ara amistat, parentiu, interessos comuns o que comparteixen coneixements, idees, accés a recursos, etc. Hi pot haver molts tipus de lligams entre els nodes.

DEFINICIÓ DE CAPITAL SOCIAL

La “variable” que mesura la col·laboració social entre els diferents grups d’un col·lectiu humà, i l’ús individual de les oportunitats sorgides a partir d’aquesta col·laboració, en base a tres fonts principals:

- La confiança mútua
- Les normes efectives
- Les xarxes socials

Múltiples definicions
Definicions CS

OBJECTIUS DEL PROJECTE

1. ESTUDIAR I ANALITZAR ELS ASPECTES DE LES XARXES SOCIALS UNIVERSITÀRIES (XSU) QUE POSSIBILITEN LA CREACIÓ I MANTENIMENT DE CAPITAL SOCIAL

Quin context tenim ? EEES, context social, polític i econòmic

Com són els nostres estudiants ?
Com són els professors?
Com es relacionen entre ells ?
Quins recursos tenen disponibles ?
Com s'accedeixen aquests recursos ?

Més recursos informatius, més indicadors:

OBJECTIUS DEL PROJECTE

2. CONSTRUIR UNA XARXA SOCIAL VIRTUAL QUE S'INTEGRI AMB LES EINES COMUNICATIVES DE LA PLATAFORMA DOCENT DEL CAMPUS VIRTUAL DE LA UAB I AMB LES XARXES SOCIALS VIRTUALS GENERALISTES

Definició Xarxa Social Virtual (Social Network Site – SNS)

Són un tipus o categoria concret de pàgines d'Internet que ofereixen eines i aplicacions que permeten implementar les "Comunitats Virtuals" i per tant asseguren el funcionament de les "Xarxes Socials Virtuals".

A aquest tipus d'aplicacions o recursos informàtics se'ls anomena "Programari Social ", i en formen part a més dels llocs típics de" Xarxes Socials " com FaceBook, Tuenti, myspace, etc, altres més genèrics com blocs, fòrums i xarxes socials empresarials o professionals.

Distribució vs. Col·laboració

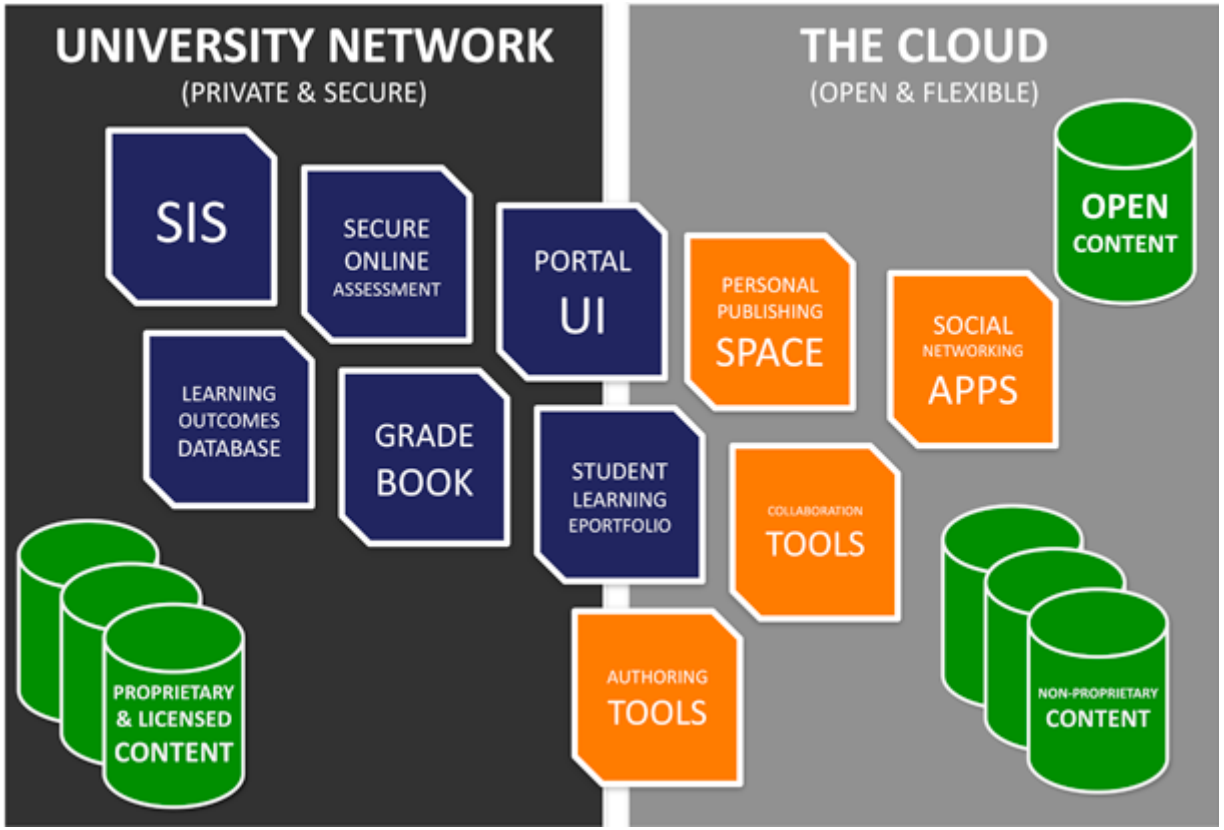
e-learning model / Characteristics	Distribution Model	Collaboration Model
Goal of teaching/ learning	Knowledge, Qualification	Competence
Knowledge is	Stored, Processed	Constructed
Paradigm	Reproduction, Problem solving, Understanding Remember	Reflection[5], to invent new experience active social practice
Technology use	Presentation, Distribution, Information	Collaboration, Communication
Learners mode of involvement	Acquisition Metaphor	Participation Metaphor
Teacher is	Authority or Tutor	Coach, Player
Teacher activity	Teaching Helping Demonstrating	Collaboration, interaction oriented practical experiences
Interaction type	Transfer model	Communication, Exchange (Interaction) model
Assessment Type	Knowledge Reproduction Test, Multiple Choice	Performance, Skill application, Evidence based assessment, e-portfolio

OBJECTIUS DEL PROJECTE

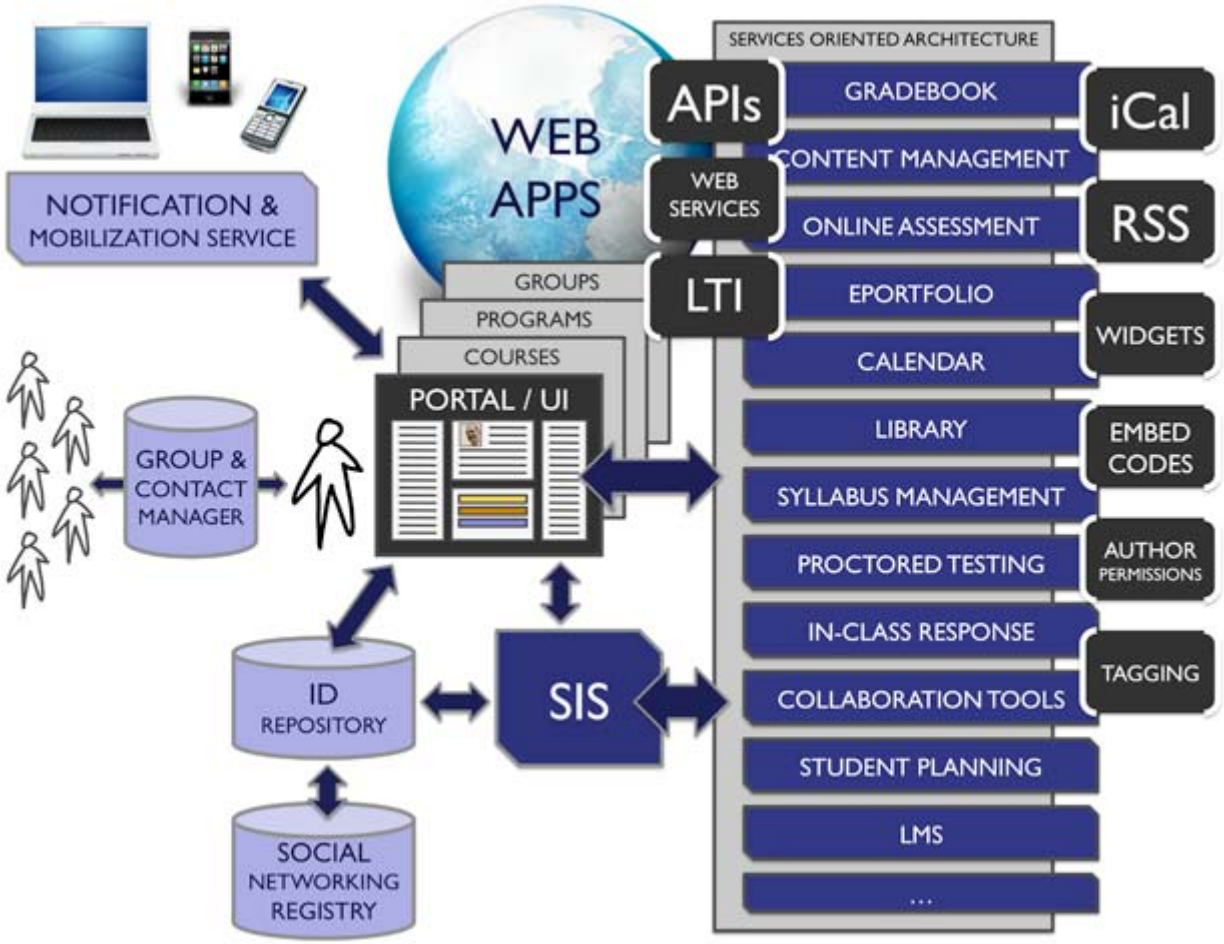
Table 1. Strengths and Weaknesses of the LMS and the PLE

LMS Strengths	LMS Weaknesses
Simple, consistent, and structured	As widely implemented, time-bound (courses disappear at the end of the semester)
Integration with student information systems (SISs), with student rosters automatically populated in courses	Teacher, rather than student, centric
Private and secure (FERPA compliant)	Courses walled off from each other and from the wider web, negating the potential of the network effect
Simple and inexpensive to train and support (compared to supporting multiple tools)	Limited opportunities for students to "own" and manage their learning experiences within and across courses
Tight tool integration (such as quiz scores populated in gradebooks)	Rigid, non-modular tools
Supports sophisticated content structuring (sequencing, branching, adaptive release)	Interoperability challenges and difficulties[26]
PLE Strengths	**PLE Weaknesses**
Almost limitless variety and functionality of tools, customizable and adaptable in multiple configurations and variations	Complex and difficult to create for inexperienced students and faculty members
Inexpensive — often composed of free and open source tools	Potential security and data exposure problems (FERPA issues abound)
No artificial time boundaries: remains "on" before, during, and after matriculation	Limited institutional control over data
Open to interaction, sharing, and connection without regard to official registration in programs or courses or particular institutions	Absent or unenforceable service-level agreements; no ability to predict or resolve web application performance issues, outages, or even disappearance
Student-centric (each student selects and uses the tools that make sense for their particular needs and circumstances)	Lacks centrally managed and aggregated group rosters (such as class rolls)
Learning content and conversations are compilable via simple technologies like RSS	Difficult and potentially expensive to provide support for multiple tools and their integrations with each other and with institutional systems

OBJECTIUS DEL PROJECTE

OBJECTIUS DEL PROJECTE

OBJECTIUS DEL PROJECTE

3. FEDERAR CONTINGUTS ACADÈMICS FORMALS AMB LES EINES DE DOCÈNCIA VIRTUAL PER A POSAR-LOS A L'ABAST DE LA XSU

Formal: aprenentatge ofert normalment per un centre d'educació o formació, amb caràcter estructurat (segons objectius didàctics, durada o suport) i que conclou amb una certificació. L'aprenentatge formal és intencional des de la perspectiva de l'alumne.

Recursos externs de qualitat contrastada (o contrastable)

Graus i màsters interuniversitaris, formació professionalitzadora, ECDL, Llengües, Google Scholar, Revistes digitals, DDD (articles, revistes, treballs, …)

OBJECTIUS DEL PROJECTE

4. FEDERAR CONTINGUTS, RECURSOS I INFORMACIÓ NO-FORMAL I INFORMAL AMB LES EINES DE DOCÈNCIA VIRTUAL PER A POSAR-LOS A L'ABAST DE LA XSU

- No-formals: aprenentatge que no és ofert per un centre d'educació o formació i normalment no condueix a una certificació. Tanmateix, té caràcter estructurat (en objectius didàctics, durada o suport). L'aprenentatge no formal és intencional des de la perspectiva de l'alumne.
    - Ex: Intercanvis lingüístics, experiència laboral (LinkedIn), pràctiques en empresa, Treball fi de Grau, ERASMUS, MOOC, iTunes U …

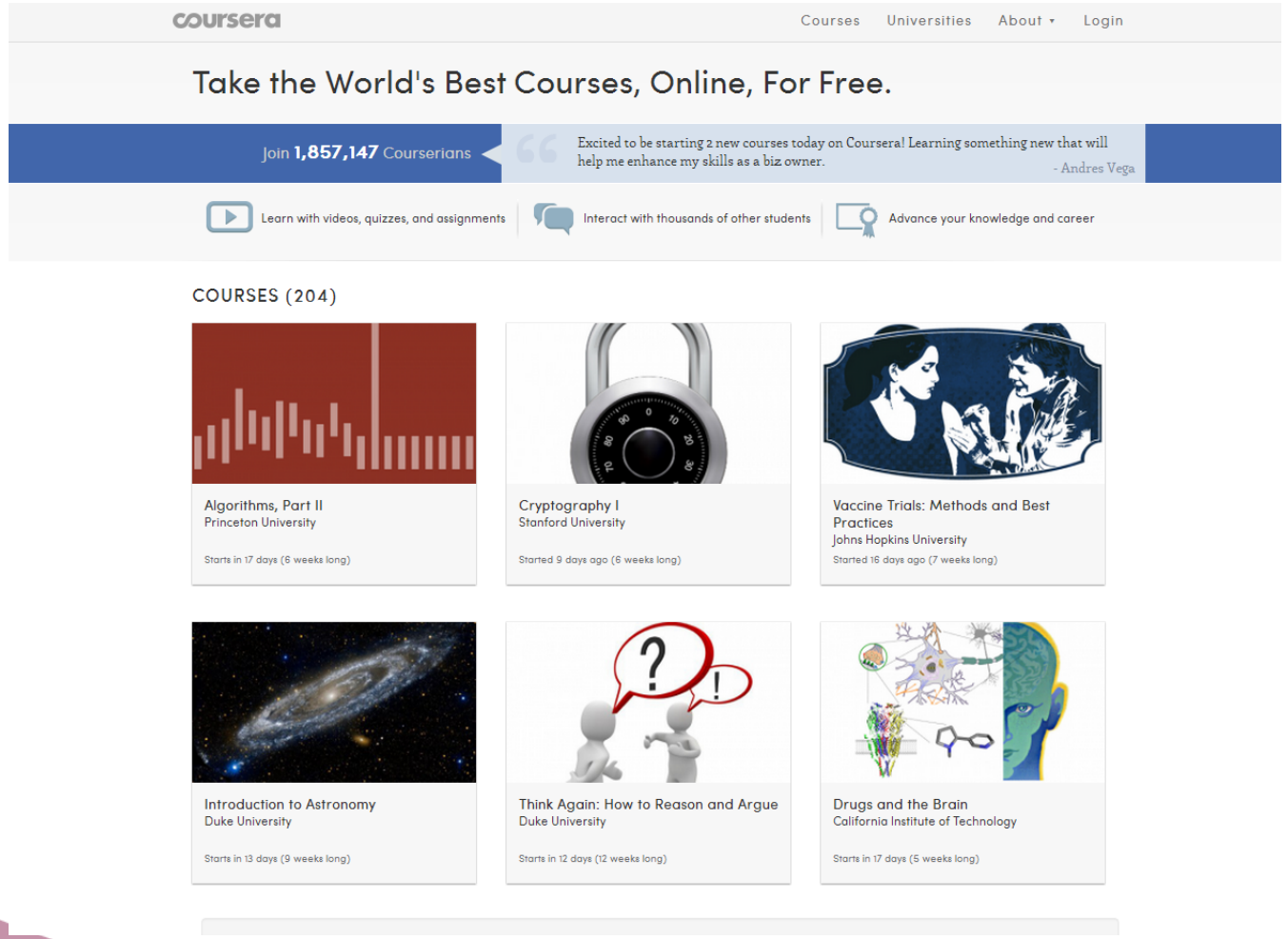
- Informals: aprenentatge que s'obté en les activitats de la vida quotidiana relacionades amb el treball, la família o l'oci. No està estructurat (en objectius didàctics, durada ni suport) i normalment no condueix a una certificació. L'aprenentatge informal pot ser intencional però, en la majoria dels casos, no ho és (és fortuït o aleatori).
    - Ex: Vida universitària (Patatabrava), hobbies, associacions ...

Exemples: Intercanvis Lingüístics SdL

http://intercanvis-linguistics.uab.cat

Exemples: MOOC – Coursera (Stanford)

http://www.coursera.org

OBJECTIUS DEL PROJECTE

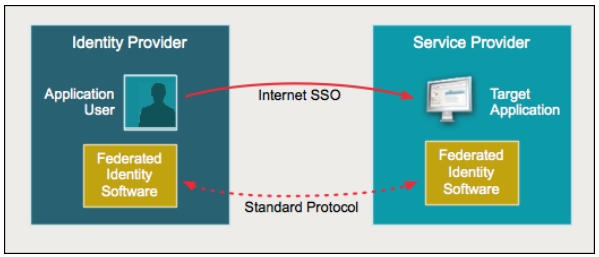
5. UTILITZAR LES XARXES SOCIALS PER DIFONDRE I POTENCIAR ELS RESULTATS D'INVESTIGACIÓ

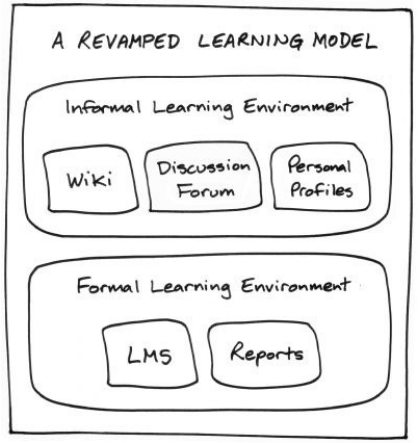
Exemples com:

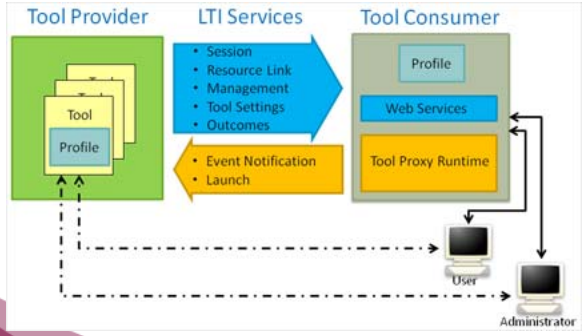
- el directori d'experts UAB CEI (http://experts.scival.com/uabcei/),
- el Parc de Recerca de la UAB (http://parc.uab.cat),
- publicacions científiques de la UAB (publicacions),
- publicacions científiques a Google: (http://scholar.google.com),
- Tesi doctorals en xarxa (http://www.tdx.cat/),
- Dipòsit digital de documents (http://ddd.uab.cat) amb materials de cursos, llibres i col·leccions,documents d'investigació, publicacions, articles, jornades i congressos, etc. (Eines i recursos documentals per la docència i recerca)
- projectes per a fomentar la innovació i creativitat de joves investigadors, com el projecte APOSTA (http://www.uab.cat/projecte-aposta/) o programes institucionals per a mantenir el contacte amb els titulats, com el programa Alumni UAB (http://www.uab.cat /alumni/)

Reptes del futur proper ...

Com a tècnics TIC !

Identitat & Federació: EduPerson, OAuth, CAS.

VLE & Aprenentatge Social: Un entorn d'aprenentatge virtual (VLE) és un sistema de programari dissenyat per facilitar als professors i estudiants la gestió dels cursos d'aprenentatge i el manteniment de la comunicació / sociabilitat.

Accessibilitat & Interoperabilitat: LTI – Learning Tools Interoperability, AFA – Access For All, CP – Content Packaging, QTI – Question and Test Interoperability, LIS – Learning Information Services, LODE – Learning Object Discovery and Exchange.

OLN: El model OLN connecta aplicacions privades i segures de la xarxa de l'organització (com el sistema d'informació de l'estudiant, el repositori de continguts interns, avaluacions ...) a les eines obertes i flexibles i aplicacions en el núvol (com blocs, xarxes socials i el contingut no propietari) a través d'una arquitectura orientada a serveis.

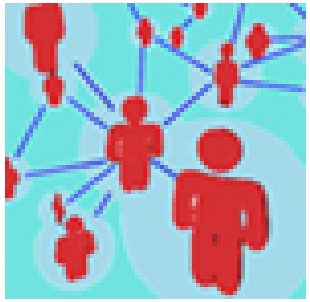
Nous formats educatius: MOOC (Massive Open Online Courses) …

Reptes socials del futur proper ...

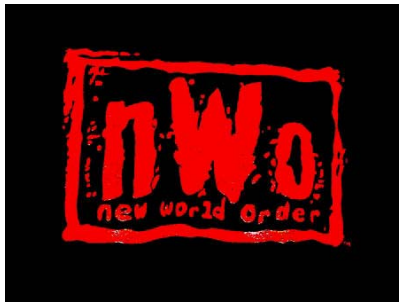
Característiques de la NOVA SOCIETAT

Capitalisme Informacional (Castells)
Individualisme en xarxa (Castells & Wellman)
Ocupabilitat i competències
Educació en valors
Aprenents del Nou Mil·lenni (NML) (Milennials, Howe & Strauss)

Com a pedagogs, professors, directius d'educació o aprenentatge ...!

... ENS PORTA A ...

Videos recomanats: Did you know? V2.0
Changing education paradigms

NOVES CULTURES D'APRENENTAGE

- L'aprenentatge és ubic, ja no es limita a l'aula, sinó que evoluciona en molts contextos diferents
- Els estudiants cada vegada assumeixen més el paper d'organitzadors
- L'aprenentatge és un procés de tota la vida *(life long learning)*, té molts episodis, i no (només) vinculats a les institucions educatives
- L'aprenentatge té lloc en comunitats d'aprenentatge: els alumnes participen en comunitats obertes i/o restringides
- L'aprenentatge també és informal i no formal, té lloc a la llar, al lloc de treball i durant el temps lliure, i ja no se centra (només) al voltant dels professors o les institucions

Els nostres reptes ...

Qüestions…

Joaquim Campuzano (Joaquim.Campuzano@uab.cat)
Juan Antonio Martínez (Juanan.Martinez@uab.cat)
Universitat Autònoma de Barcelona